

FOTO Mike Reuter

KØGE KOMMUNE

AFFALDSPLAN

2014

2024

Køge Kommune

Torvet 1

4600 Køge

www.koege.dk
raadhus@koege.dk

T: 56 67 67 67

FORORD

Affald er ikke bare affald – affald er en ressource. Med disse ord har jeg hermed fornøjelsen af at præsentere Køge Kommunes nye affaldsplan.

Mange husker nok fortidens lossepladser med ækel lugt, skrigende måger og flyvende plastik. Dette er heldigvis fortid i Danmark nu. Vi genanvender papir, glas, metal og mange andre fraktioner af affaldet. Og det vi ikke genanvender, brænder vi af i centrale miljøgodkendte forbrændingsanlæg, så det bliver til fjernvarme og el. Det er sund fornuft, som vi kan være glade for og stolte over. Men det kan blive bedre. Miljøministeren har derfor bedt landets kommuner om at lave ordninger, der kan sikre endnu bedre genanvendelse af vores affald - i praksis nye affaldsplaner.

I forbrændingsanlæggene havner der nemlig en masse affald, som sagtens kunne genanvendes i stedet for bare at blive brændt af. For eksempel kan brugt plastemballage lige så godt blive omsmeltet i stedet for at ende som fjernvarme. Af madaffald kan der laves biogas, og det der bliver tilbage fra denne proces, kan anvendes som gødning på vores marker. Dette forudsætter, at vi som kommune sikrer, at der er de rigtige ordninger til at indsamle og håndtere affaldet.

I Køge Kommune har vi lagt vægt på borgerinddragelse – succesen afhænger jo i sidste ende af, at vi alle som borgere bliver bedre til at sortere affald. Vi startede derfor arbejdet med denne affaldsplan ved at invitere en gruppe borgere fra boligselskaber og foreninger til rådhuset for at få deres råd. Det gav mange gode ideer og inspiration. Og oven i det har Køge Kommune udviklet en særlig mulighed for, at borgere i planens høringsperiode via kommunens hjemmeside kan skrive deres kommentarer direkte ind i planen, der hvor synspunktet har relevans. Det er en ny måde at udøve borgerinddragelse på, som Køge Kommune hermed har taget hul på.

I en verden, hvor der ikke er ubegrænsede ressourcer – det gælder såvel metaller, sjældne jordarter og olie – er det vigtigt, at vi sammen indretter vores industri og husholdninger på en sådan måde, at mindst muligt går til spilde. Det handler om at skabe et bæredygtigt samfund for os selv, vore børn og vore efterkommere. Det er der god økonomi i. Denne affaldsplan er et vigtigt skridt i denne retning og tager derfor højde for de nye målsætninger om øget ressourceeffektivitet og øget genanvendelse, som Regeringen vil implementere i den kommende "Ressourcestrategi".

Afslutningsvis vil jeg gerne takke alle de engagerede borgere, der har bidraget med gode input og ideer til udformningen af denne affaldsplan.

Rigtig god læselyst!

Erling Larsen (S)
Formand for Teknik- og Miljøudvalget

INDHOLD

MÅL 1

Øget genanvendelse af ressourcerne i affaldet 6

Bioaffald skal kildesorteres og genanvendes 7

Flere tørre fraktioner ved husstanden 8

Indsamling af flere fraktioner ved flerfamilieboliger 9

Kommunen som rollemodel 10

Mere service til borgerne 11

MÅL 2

Korrekt håndtering af problemaffald 12

Farligt affald skal sorteres fra restaffaldet 13

Øget kvalitet i byggeaffaldet 14

MÅL 3

Affaldsløsninger for borgerne 15

Sammen om affald med Agenda 21 16

Affald på skoleskemaet 17

Inddragelse af virksomheder 18

Inddragelse af viceværter 19

INDLEDNING

Med den kommende Affaldsplan for perioden 2014-2024 vil vi i Køge Kommune sætte ressourceeffektivitet og genanvendelse i højsædet. Vi ser affald som en ressource, og vil gerne dele denne forståelse med alle borgere i kommunen til fordel for økonomi og natur. I tråd hermed har vi fastlagt tre målsætninger:

- Øget genanvendelse af ressourcer i affaldet
- Korrekt håndtering af problemaffald
- Affaldsløsninger for borgerne

Med disse målsætninger vil vi nedbringe konsekvenserne af stigende affaldsmængder for samfund og natur.

I Køge Kommune vil vi være progressive og har derfor udarbejdet målsætninger og initiativer, der sikrer, at vi lever op til kravene i EU og Regeringens kommende Ressourcestrategi. Vi lægger stor vægt på at flytte behandlingen af affaldet fra bunden af affaldshierarkiet til toppen, i tråd med de nationale krav.

De konkrete målsætninger om genanvendelse er fremsat i EUs Affaldsdirektiv og forventes implementeret i Regeringens Ressourcestrategi.

I EUs Affaldsdirektiv er der fastlagt konkrete mål for genanvendelse af materialer i 2020 på 50 % for

husholdningsaffald og 70 % for bygge- og anlægsaffald. Derudover opfordres der til at:

- Kritiske råstoffer genanvendes,
- Bioaffald indsamles særskilt, og
- Livscyklusbetragtninger af affaldsstrømme med materialenyttiggørelse eller energinyttiggørelse for øje.

I Regeringens Ressourcestrategi forventer vi at fokus vil være på øget genanvendelse af affaldsfraktioner og deres kvalitet, så affald bliver til en ressource, i tråd med vores holdninger til affald i Køge Kommune. Vi forventer at fokus vil være på følgende fraktioner fra husholdningerne og erhverv:

- Genanvendelse af bioaffald fra både husholdninger og erhverv.
- Genanvendelse af emballageaffald, herunder papir, pap, glas, plast og metal fra husholdninger og delvist fra erhverv.
- Forøgelse af værdien af genanvendelig stor-skrald fra husholdninger.
- Sorteringseffektiviteten for el-skrot og batterier i forhold til de forhandlede mængder.
- Kvaliteten ved genbrug af bygge- og anlægsaffald fra erhverv.
- Nyttiggørelse af slam fra kommunale anlæg.

Ressourcestrategien forventes at lægge vægt på grøn omstilling i håndteringen af affald, som blandt andet afspejler sig i ovenstående punkter. Hermed vil vi i Køge Kommune nytænke indsamlingsordninger, affaldsbehandling og afsætning af genanvendelige materialer. Dette skal igangsættes gennem kommunale, tvær-kommunale eller private indsatser. Dette skal så vidt muligt bidrage positivt til nye eller eksisterende virksomheder.

Køge Kommunes Affaldsplan er struktureret efter vores overordnede målsætninger, som danner rammen for en række initiativer. Initiativerne er konkrete og skal implementeres i planperioden ved hjælp af en eller flere handlingsplaner. Hermed omsættes målsætninger til virkelighed. Vi har i kommunen tilstræbt at fastsætte målbare ambitioner for initiativerne. Vi vil motivere til at opnå gode resultater og evaluere effekten af initiativer under eller efter planperioden.

På næste side er den overordnede struktur for Affaldsplanen skitseret, hvor de overordnede målsætninger fremgår med tilhørende initiativer.

TIDSPLAN FOR VORES INITIATIVER

		2014	2015	2016	2017	2018
Mål 1 Øget genanvendelse af ressourcerne i af- faldet	Bioaffald skal kildesorteres og genanvendes					
	Flere tørre fraktioner ved husstanden					
	Indsamling af flere fraktioner ved flerfamilieboliger					
	Kommunen som rollemodel					
	Mere service til borgerne					
Mål 2 Korrekt håndtering af problemaffald	Farligt affald skal sorteres fra restaffaldet					
	Øget kvalitet i byggeaffaldet					
Mål 3 Affaldsløsninger for borgerne	Sammen om affald med Agenda 21					
	Affald på skoleskemaet					
	Inddragelse af virksomheder					
	Inddragelse af viceværter					

MÅL 1

Øget genanvendelse af ressourcerne i affaldet

Potentialet for genanvendelse

Vi i Køge Kommune vil øge genanvendelsen af ressourcer ved at samtænke indsamlingsordninger med afsætning af genanvendelige affaldsfraktioner. Køge Kommune genanvendte i 2012 ca. 45 % af alt affald genereret af husholdninger i kommunen. Dermed er der stadig potentialer for øget genanvendelse.

En sikker vinder for borgere og miljø

Når vi øger afsætningen af genanvendelige ressourcer, vil det reducere ressourceknapheden. Vi opnår væsentlige gevinster for os alle og for naturen, f.eks. reduceres de store skadelige påvirkninger forbundet med minedrift og udvinding af olie når genanvendelsen øges.

Genbrug = Lokal vækst

Vi ser det som en mulighed for lokal vækst når genanvendelsen af ressourcer øges, da lokale virksomheder kan involvere sig i genanvendelsen.

Initiativer

- Bioaffald skal kildesorteres og genanvendes
- Flere tørre fraktioner ved husstanden
- Indsamling af flere fraktioner ved flerfamilieboliger
- Kommunen som rollemodel
- Mere service til borgerne

Affald/genbrug

FOTO Colourbox

Bioaffald skal kildesorteres og genanvendes

Målgruppe: En- og flerfamilieboliger

I husstande generes betydelige mængder bioaffald - alt fra middagsrester til kartoffelskræller. Vi vil i Køge Kommune etablere en ordning for bioaffald, så næringsstoffer bliver fastholdt i et naturligt kredsløb og energien udnyttes.

I kommunen vil vi afprøve og evaluere forsøgsordninger med henblik på etablering af permanente ordninger. Ordningerne skal øge kildesortering og genanvendelse af bioaffald fra husstande, både en- og flerfamilieboliger.

Konkret vil vi i Køge Kommune:

- Etablere forsøgsordninger for sortering af bioaffald fra både en- og flerfamilieboliger.
- Fastlægge sorteringsløsninger på baggrund af forsøgsordningerne.
- Formulere og udføre informationsstrategier for at sikre, at vores borgere sorterer bioaffald korrekt.
- Etablere en særskilt ordning for sortering og genanvendelse bioaffald.

Målsætninger

Vi vil opfylde EUs og den kommende Ressourcestrategis krav om genanvendelse af bioaffald fra dagrenovationen. Det forventes at der i Ressourcestrategien sættes krav om, at 55 % af dagrenovationen skal genanvendes i 2024.

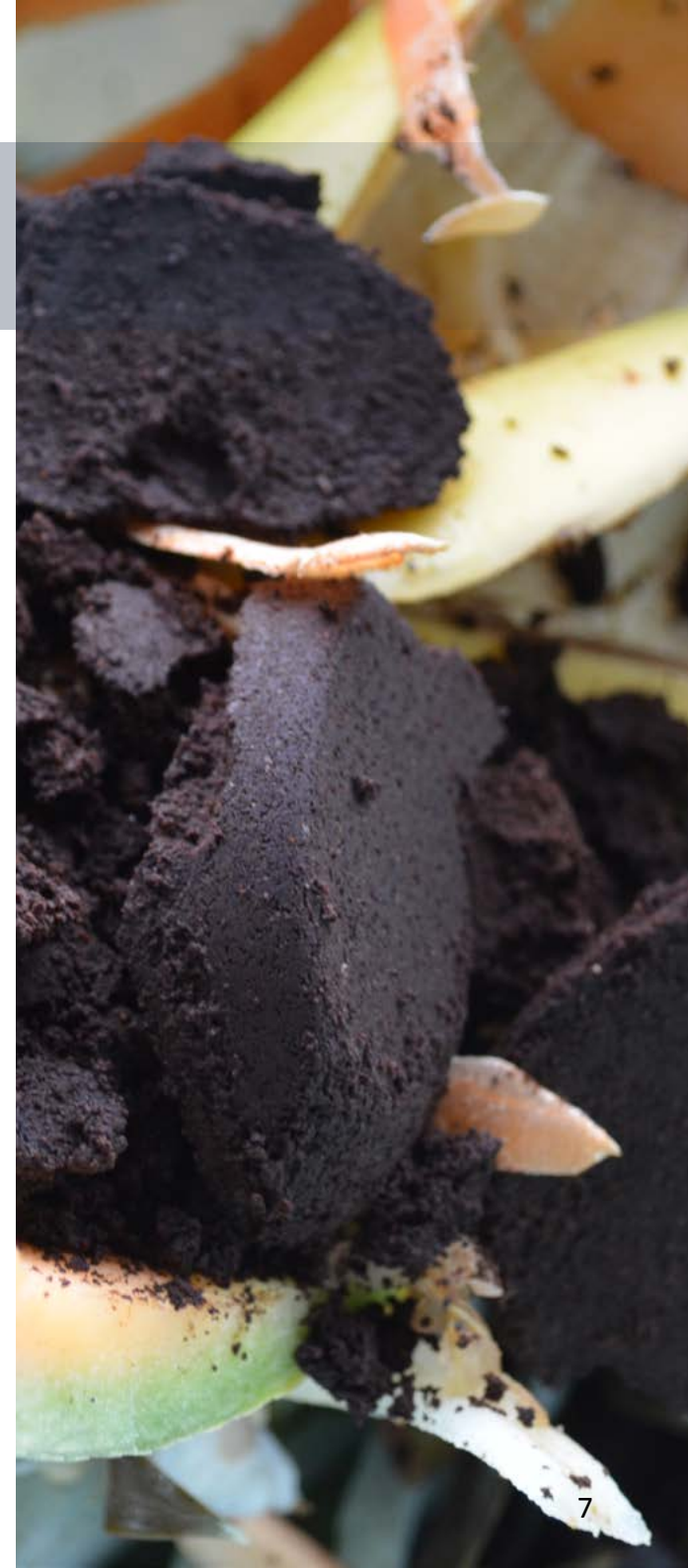
Hvornår

Indsatsen sker i perioden 2015-2018.

Fra workshop i april 2013:

”Bedre lokal kildesortering af grønt affald og indsamling af rest bioaffald.”

Flere tørre fraktioner ved husstanden

Målgruppe: Enfamilieboliger

Her i kommunen har vi en velfungerende storskraldsordning. Det er en oplagt mulighed for at ændre affald fra "affald" til en "ressource" ved at øge antallet af fraktioner, der indsamles med storskraldsordningen.

Vi vil etablere indsamlingsordninger for yderligere affaldsfraktioner i forbindelse med indsamling af storskrald ved enfamilieboliger, eksempelvis plastemballage.

Målsætninger

Dette initiativ skal bidrage til at indfri EUs krav om 50 % genanvendelse af ressourcer fra dagrenovationen. Den kommende Ressourcestrategi forventes at stille lignende krav, som vil blive indfriet af os i Køge Kommune.

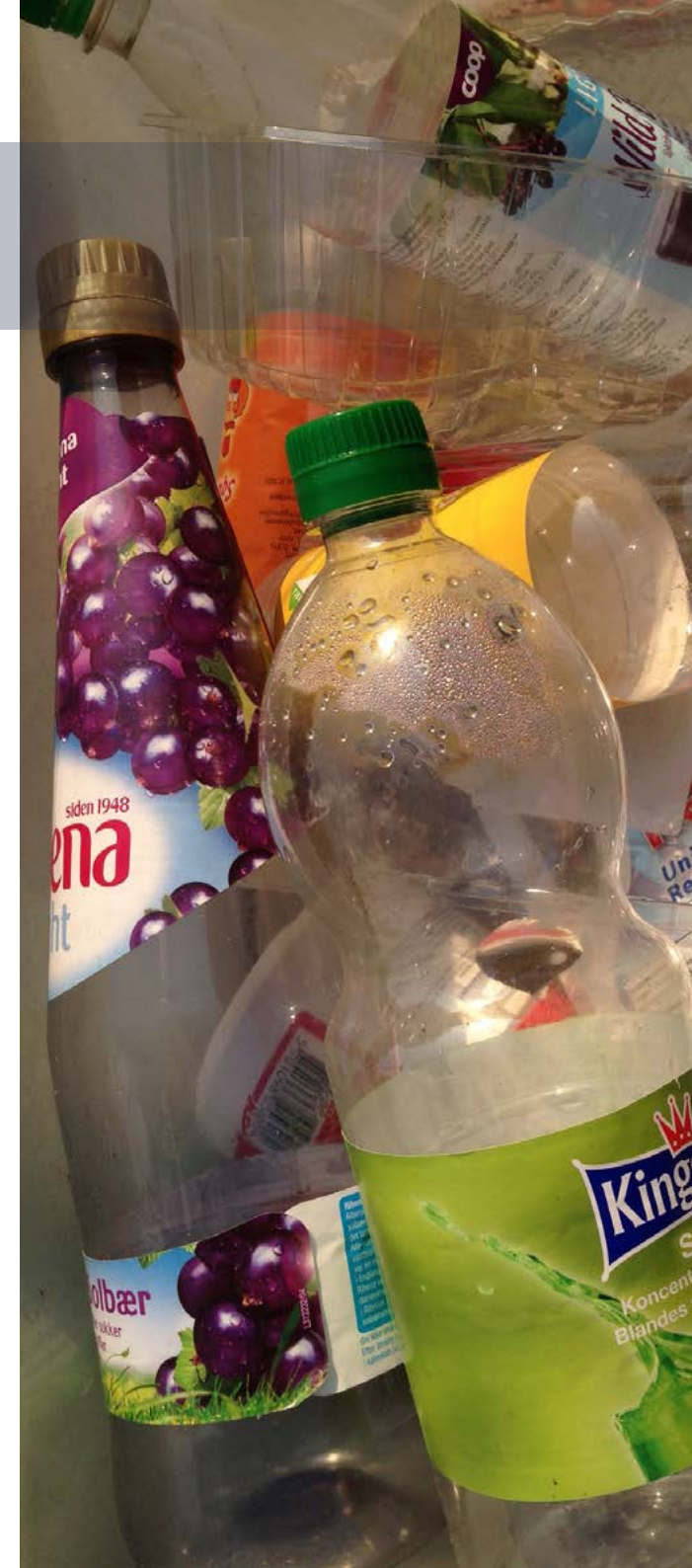
Hvornår

Indsatsen sker i perioden 2015-2018.

2014	2015	2016	2017	2018

Fra workshop i april 2013:

"Kan man få "betaling" for metal og papir? Jo mere man samler jo bedre."

Flere fraktioner ved flerfamilieboliger

Målgruppe: Flerfamilieboliger

I vores kommune bor der mange borgere i flerfamilieboliger. Derfor er potentialet for genanvendelse af ressourcer fra denne boligtype stort. Da vores vision er, at affald skal være en ressource, vil vi indfri dette potentiale.

Vi vil etablere henteordninger i kommunen for flere affaldsfraktioner ved flerfamilieboliger. Vores borger skal kunne aflevere keramik og spejle i fælles affaldsgårde.

Der vil også blive gennemført forsøgsordninger med beholdere til plast i containergårde ved flerfamilieboliger med det formål, at indsamlingen af plastemballage bliver en fast ordning.

Målsætninger

Vi har defineret to målsætninger for initiativet:

- Renere fraktioner skal indsamles til nyttiggørelse for at indfri EUs krav om 50 % genanvendelse af ressourcer fra husstande.
- Det nuværende restaffald indeholder ca. 2 % keramik og spejle. Beholdere skal opsættes i alle affaldsgårde til særskilt behandling.

Hvornår

Indsatsen sker i perioden 2014-2018.

2014	2015	2016	2017	2018

Fra workshop i april 2013:

”Opbakning til indsamling af jern og metal plus plast.”

FOTO Mike Reuter

Kommunen som rollemodel

Målgruppe: Kommunen

Det er god praksis at kommuner selv gør, hvad de forventer af deres borgerene og erhverv. Vi vil i Køge Kommune være bevidste om at være rollemodel og gå foran med gennemstænkte affaldsløsninger, så affaldet fra kommunen bliver en ressource.

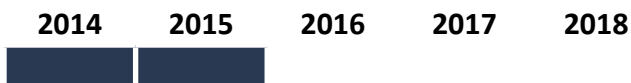
Konkret vil vi etablere ensartede affaldsløsninger for institutioner i samarbejde med vores Ejendomscenter. Vi vil sætte fokus på kildesortering og afsætning af ressourcerne. I forbindelse med kildesortering vil personalet på de enkelte institutioner blive inddraget i sorteringsordningerne for at sikre en høj kvalitet af affaldsfraktionerne.

Målsætninger

Vores mål for initiativet er, at Ejendomscenteret får et fast koncept for sortering af affald, og at alle kommunens ejendomme er besøgt og vurderet for, hvilke affaldsfraktioner der produceres af den enkelte institution.

Hvornår

Indsatsen sker i perioden 2014-2015.

Fra workshop i april 2013:

”Start i Køge Kommune og vis vejen - det gør en forskel,”

FOTO Mike Reuter

Mere service til borgerne

Målgruppe: Borgerne

Borgernes ressourcer er en vigtig kilde til genanvendelse. Vi i kommunen vil derfor understøtte kildesortering af affald til genanvendelse og kommunikere effekten af tiltag.

I Køge Kommune vil vi udnytte det fulde potentiale af eksisterende hente- og bringeordninger for borgerne. Dette skal gøres ved, at vi letter kildesortering, tilbyder alternativer samt undersøger vores borgers tilfredshed og ønsker til affaldsordninger.

Konkret kan bl.a. følgende tiltag igangsættes:

- SMS-løsning til mærkning af umærkede sække til ekstra affald.
- Juletræsindsamling.
- Sikre at borgernes opfattelse af god service er i tråd med vores tilbud inden for de fastlagte rammer.

Målsætninger

Vi har to mål med initiativet:

- Nedbringe antallet af henvendelser fra vores borgere.
- Nedbringe affaldsmængderne i restaffaldet, som opgøres i forhold til genanvendelsesprocenten af dagrenovationen.

Hvornår

Indsatsen sker i perioden 2014-2018.

2014	2015	2016	2017	2018

Fra workshop i april 2013:

”Affaldsspanen jubler, når det rigtige affald kommer i, og ”buher”, når det forkerte kommer i.”

MÅL 2

Korrekt håndtering af problemaffald

Problemstoffer i boliger og produkter

Problemstoffer er kemikalier, metaller og sammensatte materialer, som indgår i de produkter og bygninger vi omgiver os med hver dag. For at kunne genanvende så store dele af produkter og byggematerialer som ressourcer til nye produkter, er det vigtigt at problemstofferne kildesorteres.

Behandling

Men det er ikke nok at problemstofferne tages ud, da de kan gøre stor skade på mennesker, natur og ikke mindst samfundsøkonomi. Derfor skal der også være et stærkt fokus på en behandling, der sikrer miljøet mod forurening.

Initiativer

- Farligt affald skal sorteres fra restaffald
- Øget kvalitet i byggeaffaldet

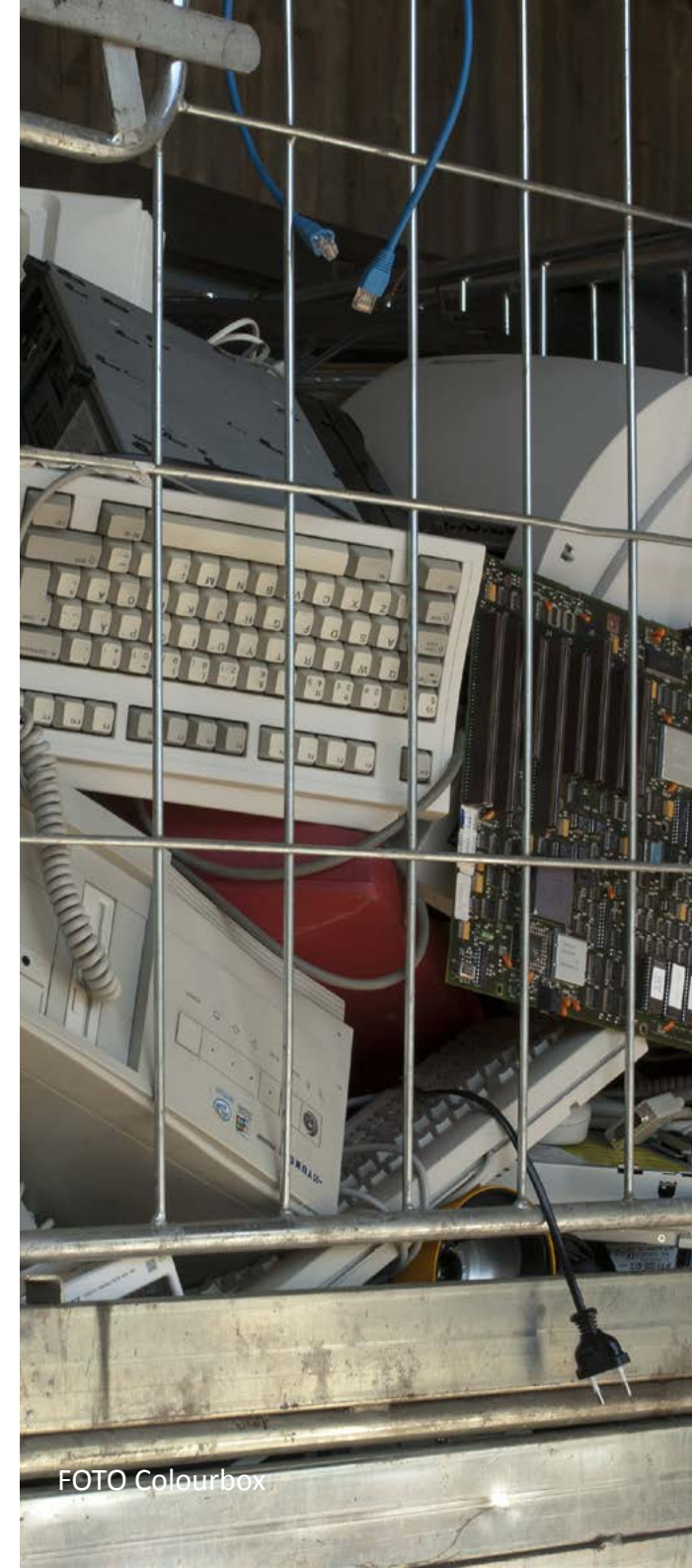

FOTO Colourbox

Farligt affald skal sorteres fra restaffaldet

Målgruppe: Flerfamilieboliger

Der er stadig produkter, som indeholder kemi og problemstoffer, som forsvinder med restaffaldet i flerfamilieboligerne. Her i Køge Kommune vil vi have det farlige affald til en miljøforsvarlig behandling.

Vi i kommunen vil undersøge mulighederne for at etablere en frivillig ordning med godkendte miljøskabe til farligt affald i flerfamilieboliger. Der vil med ordningen være fokus på kemi og produkter indeholdende problemstoffer.

Målsætninger

Vores ambition er at have kontaktet alle boligselskaber i kommunen om opsætning af miljøskabe til farligt affald.

Hvornår

Indsatsen sker i perioden 2015-2016.

Fra workshop i april 2013:

”Kommunal statistik, område for område, til bedre motivation.”

FOTO Colourbox

Øget kvalitet i byggeaffaldet

Målgruppe: Erhverv

Ved nedrivninger og renoveringer af bygninger genereres store mængder af byggeaffald. På grund af høje krav til funktionalitet og levetid, indeholder mange byggematerialer problemstoffer, bl.a. PCB. Vi vil øge indsatsen for at problemstoffer sorteres fra det genanvendelige byggeaffald i Køge Kommune.

I kommunen vil vi via digitale løsninger fastholde en høj service overfor virksomheder, og sikre at det kildesorterede byggeaffald er fri for farlige stoffer så som PBC, bly og kviksølv, når der renoveres og nedrives i vores kommune.

Målsætninger

I kommunen skal nedrivningstilladelse til bygningsmasser over 10 m² passere en miljøsagsbehandler inden tilladelse meddeles.

Hvornår

Indsatsen sker i perioden 2014-2018.

2014	2015	2016	2017	2018

*Vidste du at...
mange bygninger fra 1950-1977
indeholder sundhedsskadeligt
PCB i fuger, vindueskarme mv.
Er du i tvivl, kontakt Køge Kommunes
afdeling for Natur og Miljø,
INDEN du renoverer.*

MÅL 3

Affaldsløsninger for borgerne

Affald som en ressource for borgerne, kommunale institutioner og erhverv

Sortering ved kilden er første skridt på affaldets vej og den første mulighed for at gøre affald til en ressource. Kildesortering af affaldet er en naturlig del af de daglige vaner for de fleste af os. I Køge Kommune vil vi støtte borgere, erhverv og kommunale institutioner i at sortere korrekt, så kildesortering bliver nemt og enkelt selv i en travl hverdag. Borgernes kildesortering og opbakning er vigtigt for Affaldsplanens succes og gennemførelse.

Kildesortering er en vane

For os som borgere, erhverv og institutioner, handler affaldssortering ikke kun om viden og lette affaldsløsninger. Det handler i lige så høj grad om vaner. Vaner skabes over tid og er ofte kulturbestemte. Vi påvirkes af de mennesker, vi omgås, og de miljøer vi færdes i. Derfor vil vi i dialog med vores borgere og virksomheder for at øge kildesortering af affaldet og for at understøtte, at affaldet bliver afleveret i den rette beholder og ordning.

Initiativer

- Sammen om affald med Agenda 21
- Affald på skoleskemaet
- Inddragelse af virksomheder
- Inddragelse af viceværter

Sammen om affald med Agenda 21

Målgruppe: Kommunen samt miljø- og klimaorganisationer

Vi ser ikke affaldshåndtering som et isoleret område her i Køge Kommune, men et område der skal fungere i samspil med økonomi og miljø. Derfor vil vi søge samarbejde med organisationer, der kan bidrage til at få vores borgere til at se affald som en ressource.

Konkret vil vi i Køge Kommune inddrage Agenda 21 sekretariatet og Det Grønne Hus i kampagner for derigennem at forpligte os til én aktivitet om året. Dette kan være kampagner og temadage, der berører emner som eksempelvis forebyggelse af madspild eller hvad sker der med affaldet.

Ambitionen er også at styrke samarbejde med de øvrige ejerkommuner i KARA/NOVEREN om kampagner og tiltag til at fremme kildesortering fra husholdningerne.

Målsætninger

Vi har som målsætning af tilbyde borgerne eller erhverv mindst ét arrangement eller en kampagne om året.

Hvornår

Indsatsen sker i perioden 2014-2018.

2014	2015	2016	2017	2018

Fra workshop i april 2013:

”Oplysning og holdningsændring. Reklame i dagspresse og fjernsyn.”

Affald på skoleskemaet

Målgruppe: Skoleelever og skolelærere

Gode vaner starter tidligt - også affaldsvaner. Børn i vores kommune skal tidligt lære at affald er en ressource, og at affaldsressourcer kan blive til nye og spændende ting. Med den tilgang skal skolebørn gennem leg og sjove opgaver lære gode affaldsvaner.

I samarbejde med pædagoger og skolelærere samt med inspiration i eksisterende materiale, skal der udarbejdes undervisningsmateriale i børnehøjde om affald som ressource og de positive virkninger for kloden, når affald håndteres korrekt.

Køge Kommune vil arbejde for at etablere en fælles information og undervisningsindsats i KARA/NOVERENS kommuner.

For at sikre at børn får undervisning om affald flere gange i løbet af deres skoleperiode, vil vi i kommunen f.eks. lave skolekampagner i forbindelse med implementering af nye affaldsfraktioner.

Målsætninger

Der skal etableres undervisningsmateriale til vores skoleklasser i Køge Kommune, så alle har tilbud om undervisningsmateriale i løbet af folkeskolen.

Hvornår

Indsatsen sker i perioden 2015-2016.

Fra workshop i april 2013:

“Undervis i de gode historier på alle skoler.”

Inddragelse af virksomheder

Målgruppe: Erhverv

Virksomheder med et stort vareflow og mange ansatte har ofte meget emballageaffald og madaffald fra f.eks. kantinedrift. I store mængder kan og skal det kildesorteres og genanvendes - til fordel for miljø og økonomi. Vores ambition i Køge Kommune er, at støtte erhvervslivet i at drive sund forretning ved at informere og italesætte ressourcebevarende handlinger, når vores erhvervsliv skal fastholde ressourcerne i affaldet.

Vi vil identificere virksomheder, der er potentielle affaldsproducenter ift. bioaffald og emballageaffald - gerne i samarbejde med de øvrige ejerkommuner i KARA/NOVEREN.

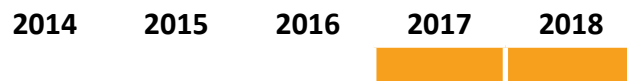
Vores ambition er at skabe dialog med virksomhederne gennem hjemmeside og informationsmateriale.

Målsætninger

I kommunen er vores mål at målrette informationsmateriale til de potentielle virksomheder.

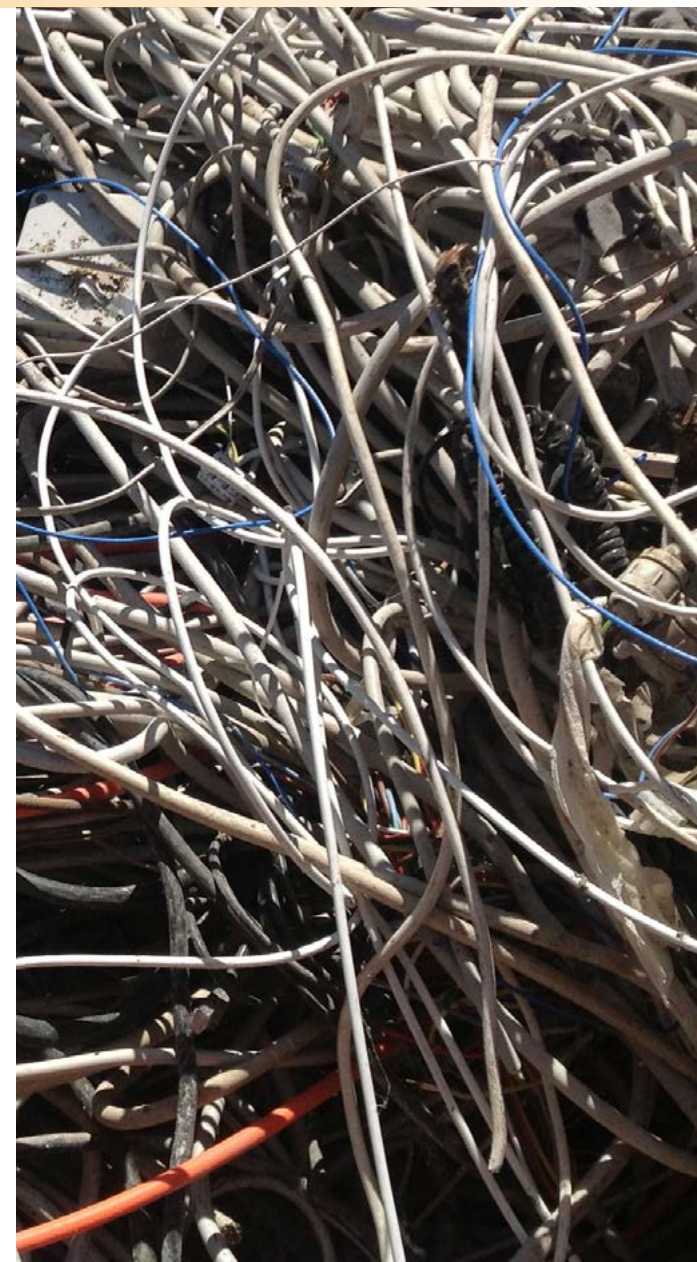
Hvornår

Indsatsen sker i perioden 2017-2018.

Fra workshop i april 2013:

“Information hos kunden.”

Inddragelse af viceværter

Målgruppe: Flerfamilieboliger

Viceværter er omdrejningspunktet for den daglige drift og vedligeholdelse af affaldsordningerne tilknyttet flerfamilieboliger. En af deres opgaver er at organisere og vedligeholde fællesinformationer og indsamlingsmetoder i boligområderne. Viceværternes arbejde er derfor afgørende for kvaliteten i affaldssortering.

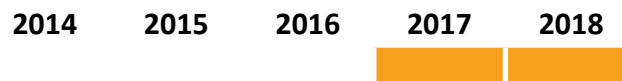
For at skabe den bedste affaldssortering fra flerfamilieboliger i vores kommune, vil vi etablere vidensnetværk for viceværter, gårdmænd og andre. I disse netværk kan gode erfaringer deles, så god affaldspraksis spredes til de øvrige flerfamilieboliger, og den enkeltes succes kan blive til fleres succeser.

Målsætninger

Målsætningen for os i Køge Kommune er at etablere et netværk, som mødes 1 gang om året med fokus på affald som en ressource.

Hvornår

Indsatsen sker i perioden 2017-2018.

Fra workshop i april 2013:

“Få incitament til at sortere på samme måde som at spare på strømmen ved at slukke for lyset.”

